

ساختن همه چیز از هیچ

بعد از جنگ جهانی دوم، حدود ۵،۷ تا ۶،۹ میلیون آلمانی کشته شدند. در اواخر جنگ بمب‌های سنگین بلای جان خانه‌های آلمانی‌ها شده بود، به‌طوری که ۲،۲۵ میلیون واحد مسکونی کاملا ویران شد و حدود ۲ میلیون خانه دیگر هم آسیب دیدند. در این دوره منابع مالی برای بازسازی کشور آلمان به صفر رسیده بود و تنها هوش و ذکاوت مدیران آلمانی بود که می‌توانست همه نداشته‌ها و محدودیت‌ها را جبران کند. هنر بزرگ در بخش ساختمان، ساختن همه چیز از هیچ بود. پس از تاسیس آلمان غربی در سال ۱۹۴۹ با مشوق‌های مالی و مالیاتی که دولت در نظر گرفت، مسکن رونق گرفت و در کمتر از ۷ سال کمبودها به نصف رسید. اما اتفاق مهم، مصوبه تاریخی ژوئن ۱۹۹۱ بود، به‌طوری که ۸ماه پس از اتحاد آلمان غربی و شرقی، دوباره دولت نقش بزرگ خود را با این شعار ایفا کرد: «هرکس در آلمان شرقی در بخش مسکن و به‌ویژه در برلین سرمایه‌گذاری کند تا ۱۰ سال از پرداخت عوارض و مالیات معاف است.» همین یک مصوبه برای بیش از ۳۰ سال کافی بود تا عرضه مسکن بسیار بیشتر از نیاز این کشور شود و با وجود نوسان زیاد مسکن در کشورهای بزرگ اقتصادی، آلمان یک ثبات دائمی همراه با فزونی عرضه، نسبت به تقاضا داشته باشد. اکنون میانگین هزینه مسکن در سید معیشت آلمانی‌ها تنها ۲۰ درصد است. در آلمان ۵۰ درصد آلمانی‌ها خانه اجاره‌ای دارند که در دنیا بالاترین نرخ محسوب می‌شود. مونیخ بالاترین نرخ مسکن را دارد. ۴۸،۵ درصد آلمانی‌ها مستاجر هستند و این کشور بهشت مستاجران است. بیشتر قرار دادهای اجاره در آلمان بر اساس فرم استاندارد موسوم Mietvertrag می‌پیروی می‌کند. در صورت افزایش بیش از حد اجاره، انجمن مستاجران موسوم به Mietshutzbund به موضوع ورود کرده‌از مستاجر با تعیین منطفه‌ای اجاره حمایت می‌کند. جذب سرمایه خارجی در بخش مسکن آلمان به‌خاطر سیاست‌های اصولی رونق شگفت‌انگیز داشت و تنها در ۳ قرار داد شرکت فور ترس آمریکا ۸۲ هزار دستگاه آپارتمان به ارزش ۵،۳ میلیارد یورو در آلمان خرید و وارد بازار مسکن این کشور شد. شرکت مورگان استنلی و شرکتی انگلیسی هرکدام به‌ترتیب ۴۸ هزار و ۱۵۰ هزار واحد مسکونی به‌ارزش ۱،۲ میلیارد یورو ۷ میلیارد یورو به اقتصاد مسکن آلمان تزریق کردند. در سال‌های ۲۰۰۰ و ۲۰۰۱ که اقتصاد آلمان دچار رکود شد، بخش مسکن ثبات خود را حفظ کرد و لنگر گاه مستحکم اقتصاد شد. دولت آلمان باوجود اقتصاد آزاد، هیچ‌گاه بخش مسکن را رها نکرده است. در اجاره قرار دادها در آلمان ۶ویژگی وجود دارد؛ قرار دادهای کوتاه‌مدت با پایان مشخص هستند یا بلندمدت و نامحدود، قرار دادهای کوتاه‌مدت مناسب برای کارمندان، دانشجویان و مهاجران است که در قرارداد پایان آن قید می‌شود و با رضایت طرفین قابل تمدید است، اما قرار دادهای نامحدود پایان مشخصی ندارند. مستاجر می‌تواند ۳ ماه قبل اعلام کند که می‌خواهد قرارداد را تمدید کند اما موجز این حق را ندارد و باید حاکم دادگاه و با مستفاد محکم می‌تواند عذر مستاجر خود را بخواهد و هر چه مدت اقامت مستاجر بیشتر باشد، جابه‌جایی نیز طولانی‌تر می‌شود. در قرار دادهای اجاره نامحدود، افزایش سالانه در قرارداد قید و توافق می‌شود. مستاجر می‌تواند بدون اجازه مالک اقدام به تعمیرات، بازسازی یا نقاشی ساختمان کند. ودیعه در قرار دادهای اجاره حداکثر به اندازه ۳ ماه اجاره است که باید در پایان قرارداد با سود متعلقه به مستاجر برگردانده شود. در صورتی موجر می‌تواند ودیعه مستاجر را ضبط کند که در دادگاه ثابت کند، مستاجر از پرداخت اجاره امتناع یا خسارتی به ملک وارد کرده باشد. منازل شخصی در آلمان معاف از مالیات بر عایدی سروراید هستند و برای بهره‌مندی از این معافیت لازم است که حداقل تا ۱۰ سال منازل شخصی حفظ شوند و بفروش رسانده نشوند.

خبر

احمد راستیپنه:

مردم به احزاب دولت ساخته و یگر دم‌تپتی نشان نمی‌دهند

نماینده مردم شهر کرد در مجلس شورای اسلامی در خصوص برخی زمه‌ها و شنیده‌ها مربوط به ورود برخی نزدیکان رئیس‌جمهور و دولت به موضوع انتخابات در این خصوص، گفت: دولت فعلی خبری در خصوص اینکه بود برخی از چهره‌ها در دولت به دنبال ورود به بحث انتخابات باشند ندارم و حتما ایجاد چنین شایعاتی در راستای تخریب چهره دولت بوده‌و مورد تأیید مانیست. احمدراستیپنه اظهار داشت: دولت باید مراقبت‌های جدی را داشته باشد تا فضای چنین شایعاتی در جامعه پر جسته نشود و طبیعتا تاریخ نشان داده که مردم عزیز ما در انتخابات همواره تلاش کرده‌اند که جایگاه مستقلی به‌عنوان انتخاب کننده‌از خودشان نشان دهند. عضو کمیسیون فرهنگی مجلس در ادامه افزود: معمولا مردم عزیز ما با تبیین و تحلیل رویکردها، فعالیت‌ها و برآورد اقدامات سازندگی که احزاب، گروه‌های سیاسی یا چهره‌های مستقل در انتخابات دارند، برای انتخابات تصمیم‌گیری می‌کنند. وی تصریح کرد: اگر چنین چهره‌هایی در راستای تلاش برای هدایت و راهبری ذهن و فکر جامعه فعالیت داشته باشند، حتما باید مراقبت کنند و بدانند که مجلس به هیچ‌عنوان چنین فضایی را نمی‌پذیرد. راستیپنه در خصوص اینکه برخی مقامات از دولت که حزب و تشکل سیاسی تشکیل می‌دهند، اظهار کرد: این‌ها فعالیت‌هایی است که در گذشته هم برخی از دولت‌ها داشته‌اند، اما تجربه نشان داده که هر جا دولت‌ها به سمت تشکیل احزاب رفتند، تنها موفق نبودند بلکه گذشت زمان و تاریخ نشان داد که آن احزاب مورد اقبال عمومی قرار نگرفتند. وی ادامه داد: شما در زمینه احزاب دولت ساخته نمی‌توانید مثلا حزب کارگزاران سازندگی را فراموش کنید، زمانی که دولت مرحوم آقای هاشمی به سمت تشکیل حزب کارگزاران رفت در یک مقطعی از زمان توانست با سازماندهی و هدایت منسجم موفقیت‌هایی کسب کند ولی آرام آرام به دلیل فرصت‌های رانتی بی‌شماری که در اختیارش بود در نگاه جریان‌های انقلابی و ارزشی طرد شد، از سوی دیگر مردم و جامعه نسبت به احزاب دولت ساخته واکنش و موضع‌گیری‌های شفاف‌ی داشتند. نماینده مردم شهر کرد ابراز داشت: من فکر می‌کنم مردم هیچ‌گاه به احزاب دولت ساخته رویکرد مثبتی نشان نداده و نخواهند داد. امروز هم دولت باید به شدت مراقبت کند که این شایعات و فضا سازی‌هایی که وجود دارد خدای نکرده خدمات دولت را در حاشیه قرار ندهد.

یوسف مولایی در گفت‌وگو با «آرمان ملی»:

قدرت نرم در گرو رضایت‌مندی مردم است

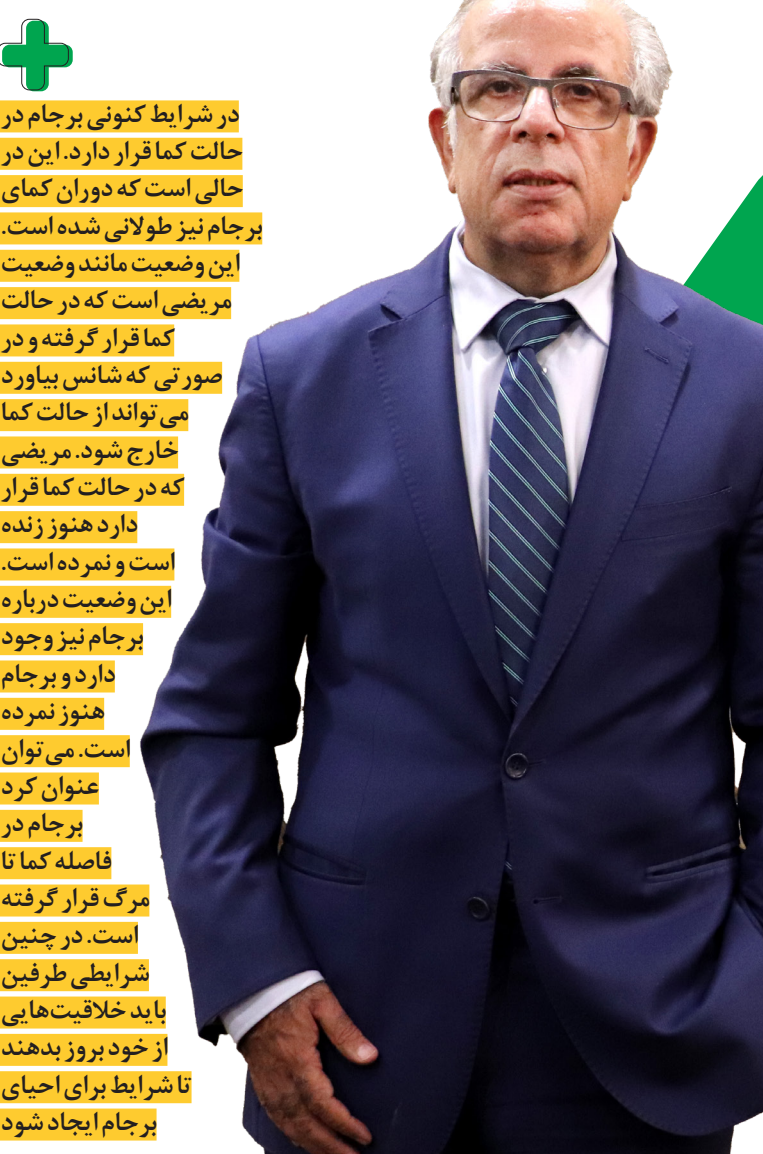
آنچه برای ایران امنیت می‌آورد قدرت است

دولت برای پذیرش شرایط جدید آمریکا موقعیت سختی دارد

احتمال نقض برجام توسط کشورهای اروپایی افزایش پیدا کرده است

برجام بین‌کما و مرگ قرار گرفته است

پنجشنبه ۱۵ • ۰۴ • ۱۴۰۲ شماره ۱۵۹۱ سال پنجم armanmeli.ir ۱۷ ذی‌الحجه ۱۴۴۴ / ۰۶ جولای ۲۰۲۳

آرمان ملی – احسان انصاری: روزنامه گاردین چاپ انگلیس به تازگی در گزارشی اعلام کرد بریتانیا، آلمان و فرانسه با خودداری از برچیدن تحریم مربوط به فعالیت‌های موشکی جمهوری اسلامی در ماه اکتبر، برجام را نقض خواهند کرد. توجیه تروئیکای اروپا برای این اقدام، نقض توافق برجام از سوی ایران، ادعای فروش پهپاد به روسیه در جریان لشکرکشی پوتین به اوکراین و احتمال فروش موشک‌های بالستیک به روسیه است. براساس گزارش گاردین برجام شامل مجموعه‌ای از به اصطلاح بندهای غروب است که طبق آنها باید یکسری از تحریم‌های غرب برداشته شود. اما هنگام امضای برجام، پیش‌بینی نشده بود این توافقنامه در سطحی چنان گسترده نقض خواهد شد. سقف غنی‌سازی اورانیوم برای ایران طبق برجام سه و ۶۷صدم درصد در نظر گرفته شده بود اما جمهوری اسلامی در حال حاضر اورانیوم را به میزان ۶۰درصد غنی‌سازی می‌کند. بر اساس یک قطعنامه سازمان ملل قرار است تحریم‌های اروپا علیه ایران در ۱۸ اکتبر سال جاری منقضی شوند. این تحریم‌ها از جمهوری اسلامی خواستند فعالیتی در زمینه توسعه موشک‌های بالستیک دارای قابلیت حمل جت‌افزارهای هسته‌ای انجام ندهد. طبق تحریم‌های مزبور، هیچکس حق خرید، فروش، یا انتقال پهپاد و اجزای تشکیل‌دهنده‌اش به ایران بدون اجازه قبلی از شورای امنیت سازمان ملل متحده را ندارد. «آرمان ملی» برای تحلیل و بررسی این موضوع و پیامدهای احتمالی نقض برجام توسط کشورهای اروپایی با دکتر یوسف مولایی، استاد حقوق بین‌الملل دانشگاه تهران گفت‌وگو کرده است. مولایی معتقد است: «از مدت‌ها قبل مشخص بود که یکی از ابزارهای کشورهای اروپایی برای فشار به ایران استفاده از مکانیسم ماشه است. شرایط برجام به صورت در آمده که به نظر می‌رسد دیگر برجام قابل احیا نیست مگر ایران و کشورهای غربی به یک توافق جدید دست پیدا کنند. در شرایط کنونی که همه مسیرها برای احیای برجام بسته شده راحت‌ترین کار برای کشورهای اروپایی فعال کردن مکانیسم ماشه علیه ایران است. اگر مکانیسم ماشه فعال شود همه امتیازهایی که براساس برجام و در قالب قطعنامه ۲۲۳۱ به ایران داده شده از بین می‌رود و به قطعنامه‌های ۱۹۲۹، ۱۸۰۳ و ۱۷۴۷ باز می‌گردد. همین‌ها است که یک کشور در یک توافق بین‌المللی منافعین نداشته باشد تضمینی نیز برای حضور آن کشور وجود ندارد. به همین دلیل باید منافع طرفین قرار داد تأمین شود تا گامی به دادن تضمین اقدام کنند. در جامعه جهانی هیچ نیرو و دولتی وجود ندارد که بالای سر دولت‌ها قرار داشته باشد که بتواند دولت‌ها را تحت فشار قرار بدهد تا تعهدات بین‌المللی خود را انجام بدهند.» در ادامه این گفت‌وگو را می‌خوانید.

کار سختی پیش‌رو دارد. اینکه دولت بخواهد از مواضع قبلی خود عقب‌نشینی کند دشوار شده است. در پایان دولت حسن روحانی شرایط برای احیای برجام فراهم بود و طرفین در شرایطی قرار داشتند که برجام احیا شود. با این‌وجود به دلایل نامشخص این اتفاق رخ نداد. امروز اگر دولت بخواهد برجام احیا شود باید شرایط جدیدی غرب را بپذیرد و از سوی دیگر نظارت بازرسان آژانس بر مراکز هسته‌ای ایران در حد پروتکل الحاقی و شاید بیشتر را نیز بپذیرد. از سوی دیگر پول‌های بلو که شده در آن نمی‌توان تغییر داد و بلکه باید واقعیت را بپذیرفت. در شرایط کنونی برجام در حالت کما قرار دارد. این در حالی است که دوران کمای برجام نیز طولانی شده است. این وضعیت مانند وضعیت مرضی است که در حالت کما قرار گرفته و در صورتی که شناس بیابورد می‌تواند از حالت کما خارج شود. مرضی که در حالت کما قرار دارد هنوز زنده است و نمرده. این وضعیت درباره برجام نیز وجود دارد و برجام هنوز نمرده است. می‌توان عنوان کرد برجام در فاصله کما تا مرگ قرار گرفته است. چنین شرایطی طرفین باید خلاقیت‌هایی از خود بروز بدهند تا شرایط برای احیای برجام ایجاد شود.

گزارش‌هایی که آژانس بین‌المللی انرژی هسته‌ای در مورد ایران منتشر می‌کند منفی است و عنوان می‌کند ایران در این زمینه همکاری‌های لازم را انجام نمی‌دهد. همین موضوع می‌تواند دستاویزی برای یکی از کشورهای اروپایی باشد تا فعال شدن مکانیسم ماشه را استارت بزند. بر اساس آنچه آژانس گزارش می‌کند ایران میزان غنی‌سازی را افزایش داده و ذخیره او را نیوم غنی شده را بیشتر کرده است و در شرایط کنونی که همه مکانیسم ماشه احتمال نقض برجام توسط کشورهای اروپایی و فعال شدن مکانیسم ماشه مطرح شده است، این گمانه‌زنی‌ها به چه میزان می‌تواند در آینده رنگ واقعیت به خود بگیرد؟

اگر بخواهیم از نظر حقوقی این موضوع را مورد بررسی قرار بدهیم باید عنوان کرد که از نظر حقوقی به هر بهانه‌ای می‌توان مکانیسم ماشه را فعال کرد. این در حالی است که در شرایط کنونی بهانه‌های زیادی برای این کار وجود دارد. کشورهای اروپایی می‌توانند ادعا کنند ایران تعهدات خود را در برجام نقض کرده است. در چنین شرایطی کشورهای اروپایی می‌توانند مکانیسم ماشه را فعال کنند. از سوی دیگر اگر کشورهای اروپایی به این نتیجه برسند که ایران به تعهدات هسته‌ای خود پایبند نبوده می‌توانند پرونده هسته‌ای ایران را به شورای امنیت ارجاع بدهند و در آنجا درباره آن رأی‌گیری خواهد شد که آیا آنچه در درون برجام به سود ایران بوده تاوأم پیدا کند یا خیر. اگر یکی از کشورهای عضو برجام مخالف این روند باشند این اتفاق رخ خواهد داد. شرایط نیز مانند گذشته نیست که کشورهای مانند روسیه و چین بتوانند نقش آفرینی کنند و چنین تصمیمی را ووت کنند. در نتیجه وجود یک مخالف می‌تواند باعث شود مکانیسم ماشه از ابتدا تا انتها مسیر خود را طی کند. برای این کار دلیل حقوقی خاصی نیز وجود ندارد. در شرایط کنونی گزارش‌هایی که آژانس بین‌المللی انرژی هسته‌ای در مورد ایران منتشر می‌کند منفی است و عنوان می‌کند ایران در این زمینه همکاری‌های لازم را انجام نمی‌دهد. همین موضوع می‌تواند دستاویزی برای یکی از کشورهای اروپایی باشد تا فعال شدن مکانیسم ماشه را استارت بزند. بر اساس آنچه آژانس گزارش می‌کند ایران میزان غنی‌سازی را افزایش داده و ذخیره اورانیوم غنی شده را بیشتر کرده است و اجازه دسترسی به بازرسان آژانس در برخی سایت‌ها را نمی‌دهد. همه این مسائل بهانه است و می‌تواند زمینه فعال شدن مکانیسم ماشه را توسط کشورهای اروپایی به وجود بیاورد. زیاد لازم نیست دلیل ویژه‌ای شکل بگیرد تا این اتفاق رخ بدهد، بلکه اگر همین روند موجود ادامه پیدا کند فعال شدن مکانیسم ماشه محتمل خواهد بود.

گزارش‌هایی که آژانس بین‌المللی انرژی هسته‌ای در مورد ایران منتشر می‌کند منفی است و عنوان می‌کند ایران در این زمینه همکاری‌های لازم را انجام نمی‌دهد. همین موضوع می‌تواند دستاویزی برای یکی از کشورهای اروپایی باشد تا فعال شدن مکانیسم ماشه را استارت بزند. بر اساس آنچه آژانس گزارش می‌کند ایران میزان غنی‌سازی را افزایش داده و ذخیره اورانیوم غنی شده را بیشتر کرده است و در شرایط کنونی که همه مکانیسم ماشه احتمال نقض برجام توسط کشورهای اروپایی و فعال شدن مکانیسم ماشه مطرح شده است، این گمانه‌زنی‌ها به چه میزان می‌تواند در آینده رنگ واقعیت به خود بگیرد؟ اگر بخواهیم از نظر حقوقی این موضوع را مورد بررسی قرار بدهیم باید عنوان کرد که از نظر حقوقی به هر بهانه‌ای می‌توان مکانیسم ماشه را فعال کرد. این در حالی است که در شرایط کنونی بهانه‌های زیادی برای این کار وجود دارد. کشورهای اروپایی می‌توانند مکانیسم ماشه را فعال کنند. از سوی دیگر اگر کشورهای اروپایی به این نتیجه برسند که ایران به تعهدات هسته‌ای خود پایبند نبوده می‌توانند پرونده هسته‌ای ایران را به شورای امنیت ارجاع بدهند و در آنجا درباره آن رأی‌گیری خواهد شد که آیا آنچه در درون برجام به سود ایران بوده تاوأم پیدا کند یا خیر. اگر یکی از کشورهای عضو برجام مخالف این روند باشند این اتفاق رخ خواهد داد. شرایط نیز مانند گذشته نیست که کشورهای مانند روسیه و چین بتوانند نقش آفرینی کنند و چنین تصمیمی را ووت کنند. در نتیجه وجود یک مخالف می‌تواند باعث شود مکانیسم ماشه از ابتدا تا انتها مسیر خود را طی کند. برای این کار دلیل حقوقی خاصی نیز وجود ندارد. در شرایط کنونی گزارش‌هایی که آژانس بین‌المللی انرژی هسته‌ای در مورد ایران منتشر می‌کند منفی است و عنوان می‌کند ایران در این زمینه همکاری‌های لازم را انجام نمی‌دهد. همین موضوع می‌تواند دستاویزی برای یکی از کشورهای اروپایی باشد تا فعال شدن مکانیسم ماشه را استارت بزند. بر اساس آنچه آژانس گزارش می‌کند ایران میزان غنی‌سازی را افزایش داده و ذخیره اورانیوم غنی شده را بیشتر کرده است و در شرایط کنونی که همه مکانیسم ماشه احتمال نقض برجام توسط کشورهای اروپایی و فعال شدن مکانیسم ماشه مطرح شده است، این گمانه‌زنی‌ها به چه میزان می‌تواند در آینده رنگ واقعیت به خود بگیرد؟

اگر مکانیسم ماشه فعال شود چه اتفاقی رخ خواهد داد و این اتفاق چه پیامدهایی خواهد داشت؟ از مدت‌ها قبل مشخص بود که یکی از ابزارهای کشورهای اروپایی برای فشار به ایران استفاده از مکانیسم ماشه است. شرایط برجام به صورت در آمده که به نظر می‌رسد دیگر برجام قابل احیا نیست مگر اینکه ایران و کشورهای غربی به یک توافق جدید دست پیدا کنند. در شرایط کنونی که همه مسیرها برای احیای برجام بسته شده راحت‌ترین کار برای کشورهای اروپایی فعال کردن مکانیسم ماشه علیه ایران است. اگر مکانیسم ماشه فعال شود همه امتیازهایی که براساس برجام و در قالب قطعنامه ۲۲۳۱ به ایران داده شده از بین می‌رود و به قطعنامه‌های ۱۹۲۹، ۱۸۰۳ و ۱۷۴۷ باز می‌گردد. همین‌ها است که یک کشور در یک توافق بین‌المللی منافعین نداشته

کار سختی پیش‌رو دارد. اینکه دولت بخواهد از مواضع قبلی خود عقب‌نشینی کند دشوار شده است. در پایان دولت حسن روحانی شرایط برای احیای برجام فراهم بود و طرفین در شرایطی قرار داشتند که برجام احیا شود. با این‌وجود به دلایل نامشخص این اتفاق رخ نداد. امروز اگر دولت بخواهد برجام احیا شود باید شرایط جدیدی غرب را بپذیرد و از سوی دیگر نظارت بازرسان آژانس بر مراکز هسته‌ای ایران در حد پروتکل الحاقی و شاید بیشتر را نیز بپذیرد. از سوی دیگر پول‌های بلو که شده در آن نمی‌توان تغییر داد و بلکه باید واقعیت را بپذیرفت. در شرایط کنونی برجام در حالت کما قرار دارد. این در حالی است که دوران کمای برجام نیز طولانی شده است. این وضعیت مانند وضعیت مرضی است که در حالت کما قرار گرفته و در صورتی که شناس بیابورد می‌تواند از حالت کما خارج شود. مرضی که در حالت کما قرار دارد هنوز زنده است و نمرده است. این وضعیت درباره برجام نیز وجود دارد و برجام هنوز نمرده است. می‌تواند عنوان کرد برجام در فاصله کما تا مرگ قرار گرفته است. چنین شرایطی طرفین باید خلاقیت‌هایی از خود بروز بدهند تا شرایط برای احیای برجام ایجاد شود.

گزارش‌هایی که آژانس بین‌المللی انرژی هسته‌ای در مورد ایران منتشر می‌کند منفی است و عنوان می‌کند ایران در این زمینه همکاری‌های لازم را انجام نمی‌دهد. همین موضوع می‌تواند دستاویزی برای یکی از کشورهای اروپایی باشد تا فعال شدن مکانیسم ماشه را استارت بزند. بر اساس آنچه آژانس گزارش می‌کند ایران میزان غنی‌سازی را افزایش داده و ذخیره اورانیوم غنی شده را بیشتر کرده است و در شرایط کنونی که همه مکانیسم ماشه احتمال نقض برجام توسط کشورهای اروپایی و فعال شدن مکانیسم ماشه مطرح شده است، این گمانه‌زنی‌ها به چه میزان می‌تواند در آینده رنگ واقعیت به خود بگیرد؟ اگر بخواهیم از نظر حقوقی این موضوع را مورد بررسی قرار بدهیم باید عنوان کرد که از نظر حقوقی به هر بهانه‌ای می‌توان مکانیسم ماشه را فعال کرد. این در حالی است که در شرایط کنونی بهانه‌های زیادی برای این کار وجود دارد. کشورهای اروپایی می‌توانند مکانیسم ماشه را فعال کنند. از سوی دیگر اگر کشورهای اروپایی به این نتیجه برسند که ایران به تعهدات هسته‌ای خود پایبند نبوده می‌توانند پرونده هسته‌ای ایران را به شورای امنیت ارجاع بدهند و در آنجا درباره آن رأی‌گیری خواهد شد که آیا آنچه در درون برجام به سود ایران بوده تاوأم پیدا کند یا خیر. اگر یکی از کشورهای عضو برجام مخالف این روند باشند این اتفاق رخ خواهد داد. شرایط نیز مانند گذشته نیست که کشورهای مانند روسیه و چین بتوانند نقش آفرینی کنند و چنین تصمیمی را ووت کنند. در نتیجه وجود یک مخالف می‌تواند باعث شود مکانیسم ماشه از ابتدا تا انتها مسیر خود را طی کند. برای این کار دلیل حقوقی خاصی نیز وجود ندارد. در شرایط کنونی گزارش‌هایی که آژانس بین‌المللی انرژی هسته‌ای در مورد ایران منتشر می‌کند منفی است و عنوان می‌کند ایران در این زمینه همکاری‌های لازم را انجام نمی‌دهد. همین موضوع می‌تواند دستاویزی برای یکی از کشورهای اروپایی باشد تا فعال شدن مکانیسم ماشه را استارت بزند. بر اساس آنچه آژانس گزارش می‌کند ایران میزان غنی‌سازی را افزایش داده و ذخیره اورانیوم غنی شده را بیشتر کرده است و در شرایط کنونی که همه مکانیسم ماشه احتمال نقض برجام توسط کشورهای اروپایی و فعال شدن مکانیسم ماشه مطرح شده است، این گمانه‌زنی‌ها به چه میزان می‌تواند در آینده رنگ واقعیت به خود بگیرد؟

گزارش‌هایی که آژانس بین‌المللی انرژی هسته‌ای در مورد ایران منتشر می‌کند منفی است و عنوان می‌کند ایران در این زمینه همکاری‌های لازم را انجام نمی‌دهد. همین موضوع می‌تواند دستاویزی برای یکی از کشورهای اروپایی باشد تا فعال شدن مکانیسم ماشه را استارت بزند. بر اساس آنچه آژانس گزارش می‌کند ایران میزان غنی‌سازی را افزایش داده و ذخیره اورانیوم غنی شده را بیشتر کرده است و در شرایط کنونی که همه مکانیسم ماشه احتمال نقض برجام توسط کشورهای اروپایی و فعال شدن مکانیسم ماشه مطرح شده است، این گمانه‌زنی‌ها به چه میزان می‌تواند در آینده رنگ واقعیت به خود بگیرد؟ اگر بخواهیم از نظر حقوقی این موضوع را مورد بررسی قرار بدهیم باید عنوان کرد که از نظر حقوقی به هر بهانه‌ای می‌توان مکانیسم ماشه را فعال کرد. این در حالی است که در شرایط کنونی بهانه‌های زیادی برای این کار وجود دارد. کشورهای اروپایی می‌توانند مکانیسم ماشه را فعال کنند. از سوی دیگر اگر کشورهای اروپایی به این نتیجه برسند که ایران به تعهدات هسته‌ای خود پایبند نبوده می‌توانند پرونده هسته‌ای ایران را به شورای امنیت ارجاع بدهند و در آنجا درباره آن رأی‌گیری خواهد شد که آیا آنچه در درون برجام به سود ایران بوده تاوأم پیدا کند یا خیر. اگر یکی از کشورهای عضو برجام مخالف این روند باشند این اتفاق رخ خواهد داد. شرایط نیز مانند گذشته نیست که کشورهای مانند روسیه و چین بتوانند نقش آفرینی کنند و چنین تصمیمی را ووت کنند. در نتیجه وجود یک مخالف می‌تواند باعث شود مکانیسم ماشه از ابتدا تا انتها مسیر خود را طی کند. برای این کار دلیل حقوقی خاصی نیز وجود ندارد. در شرایط کنونی گزارش‌هایی که آژانس بین‌المللی انرژی هسته‌ای در مورد ایران منتشر می‌کند منفی است و عنوان می‌کند ایران در این زمینه همکاری‌های لازم را انجام نمی‌دهد. همین موضوع می‌تواند دستاویزی برای یکی از کشورهای اروپایی باشد تا فعال شدن مکانیسم ماشه را استارت بزند. بر اساس آنچه آژانس گزارش می‌کند ایران میزان غنی‌سازی را افزایش داده و ذخیره اورانیوم غنی شده را بیشتر کرده است و در شرایط کنونی که همه مکانیسم ماشه احتمال نقض برجام توسط کشورهای اروپایی و فعال شدن مکانیسم ماشه مطرح شده است، این گمانه‌زنی‌ها به چه میزان می‌تواند در آینده رنگ واقعیت به خود بگیرد؟

کار سختی پیش‌رو دارد. اینکه دولت بخواهد از مواضع قبلی خود عقب‌نشینی کند دشوار شده است. در پایان دولت حسن روحانی شرایط برای احیای برجام فراهم بود و طرفین در شرایطی قرار داشتند که برجام احیا شود. با این‌وجود به دلایل نامشخص این اتفاق رخ نداد. امروز اگر دولت بخواهد برجام احیا شود باید شرایط جدیدی غرب را بپذیرد و از سوی دیگر نظارت بازرسان آژانس بر مراکز هسته‌ای ایران در حد پروتکل الحاقی و شاید بیشتر را نیز بپذیرد. از سوی دیگر پول‌های بلو که شده در آن نمی‌توان تغییر داد و بلکه باید واقعیت را بپذیرفت. در شرایط کنونی برجام در حالت کما قرار دارد. این در حالی است که دوران کمای برجام نیز طولانی شده است. این وضعیت مانند وضعیت مرضی است که در حالت کما قرار گرفته و در صورتی که شناس بیابورد می‌تواند از حالت کما خارج شود. مرضی که در حالت کما قرار دارد هنوز زنده است و نمرده. این وضعیت درباره برجام نیز وجود دارد و برجام هنوز نمرده است. می‌توان عنوان کرد برجام در فاصله کما تا مرگ قرار گرفته است. چنین شرایطی طرفین باید خلاقیت‌هایی از خود بروز بدهند تا شرایط برای احیای برجام ایجاد شود.

گزارش‌هایی که آژانس بین‌المللی انرژی هسته‌ای در مورد ایران منتشر می‌کند منفی است و عنوان می‌کند ایران در این زمینه همکاری‌های لازم را انجام نمی‌دهد. همین موضوع می‌تواند دستاویزی برای یکی از کشورهای اروپایی باشد تا فعال شدن مکانیسم ماشه را استارت بزند. بر اساس آنچه آژانس گزارش می‌کند ایران میزان غنی‌سازی را افزایش داده و ذخیره او را نیوم غنی شده را بیشتر کرده است و در شرایط کنونی که همه مکانیسم ماشه احتمال نقض برجام توسط کشورهای اروپایی و فعال شدن مکانیسم ماشه مطرح شده است، این گمانه‌زنی‌ها به چه میزان می‌تواند در آینده رنگ واقعیت به خود بگیرد؟

کار سختی پیش‌رو دارد. اینکه دولت بخواهد از مواضع قبلی خود عقب‌نشینی کند دشوار شده است. در پایان دولت حسن روحانی شرایط برای احیای برجام فراهم بود و طرفین در شرایطی قرار داشتند که برجام احیا شود. با این‌وجود به دلایل نامشخص این اتفاق رخ نداد. امروز اگر دولت بخواهد برجام احیا شود باید شرایط جدیدی غرب را بپذیرد و از سوی دیگر نظارت بازرسان آژانس بر مراکز هسته‌ای ایران در حد پروتکل الحاقی و شاید بیشتر را نیز بپذیرد. از سوی دیگر پول‌های بلو که شده در آن نمی‌توان تغییر داد و بلکه باید واقعیت را بپذیرفت. در شرایط کنونی برجام در حالت کما قرار دارد. این در حالی است که دوران کمای برجام نیز طولانی شده است. این وضعیت مانند وضعیت مرضی است که در حالت کما قرار گرفته و در صورتی که شناس بیابورد می‌تواند از حالت کما خارج شود. مرضی که در حالت کما قرار دارد هنوز زنده است و نمرده. این وضعیت درباره برجام نیز وجود دارد و برجام هنوز نمرده است. می‌توان عنوان کرد برجام در فاصله کما تا مرگ قرار گرفته است. چنین شرایطی طرفین باید خلاقیت‌هایی از خود بروز بدهند تا شرایط برای احیای برجام ایجاد شود.

نگره

فرجام دیپلماسی چندجانبه‌گرا

شانگهای مقابل یکجانبه‌گرایی آمریکا

سه‌شنبه ۱۳ تیر ۱۴۰۲ یک روز مهم و ارزشمند در عرصه سیاست خارجی جمهوری اسلامی ایران بود؛ زیرا که عضویت رسمی کشورمان در یکی از مهم‌ترین سازمان‌های منطقه‌ای در سطح جهان تکمیل و به صورت رسمی هم‌زمان با سخنرانی رئیسی به‌عنوان رئیس یکی از کشورهای عضو دائم این سازمان در نشست مجازی سران در دهلی‌نو اعلام شد و ایران به‌عنوان نهمین کشور در کنار ازبکستان، بلاروس، پاکستان، تاجیکستان، چین، روسیه، قرقیزستان، قزاقستان و هند اعضای این سازمان را تشکیل می‌دهند. امروزه هم‌زمان با روند روبه‌رشد گرایش کشورها به سوی جهانی شدن، منطقه‌گرایی نیز نمودهای بیشتری یافته است و سازمان‌های منطقه‌ای در بیشتر مناطق ژئوپلیتیکی راهبردی و ژئواکونومیک جهان شکل گرفتند. به‌عنوان یکی از نمودهای منطقه‌گرایی نوین، موازی‌سازی جهانی شدن رو به پیشرفت، سازمان همکاری شانگهای است که با هدف حل و فصل اختلاف‌های مرزی و تقویت اعتماد متقابل میان اعضا به وجود آمد و به تدریج توسعه یافت و متوجه موضوع‌های اقتصادی و بازرگانی شد.

اوارسیا منطقه پیشرو برای منطقه‌گرایی پس از جنگ سرد، ادغام منطقه‌ای بازرترین پدیده دهه آخر قرن بیستم بود. قاره آسیا نیز از این روند عقب‌نماند و چندین سازمان منطقه‌ای ایجاد کرد که سازمان همکاری شانگهای نیز یک نمونه آن سازمان‌های غیر غربی است که همواره بیشترین توجهات ناظران مسائل بین‌المللی را به خود جلب کرده است. تاریخچه شکل‌گیری این سازمان به مذاکرات مرزی چین با شوروی سابق در اوایل دهه ۱۹۹۰ باز می‌گردد. سپس با فروپاشی اتحاد جماهیر شوروی هسته اصلی سازمان همکاری شانگهای را ۵ کشور چین، تاجیکستان، روسیه، قزاقستان و قرقیزستان تشکیل می‌دادند که مشکلات حل‌نشده مرزی متعددی را از این رژیم به ارث برده بودند. اگرچه این سازمان در ابتدا به بررسی مسائل منطقه‌ای گرایش داشت اما با سالزایی در حال تغییر در سطح بین‌المللی، برنامه خود را به‌گونه‌ای توسعه داد که شامل آن دسته از امور فراقطعه‌ای نیز می‌شود که به‌طور مستقیم یا غیرمستقیم منابع پیشرفت و توسعه در این منطقه می‌شوند. با پایان جنگ سرد موضوع جهانی شدن به یکی از موضوع‌های مهم در سطح نظام بین‌الملل تبدیل شد که دربرگیرنده همه تقاضای و دگرگونی‌ها در حوزه‌های مختلف اقتصادی، ایدئولوژیک، تکنولوژیک و فرهنگی در عرصه بین‌المللی است. در همان حال موازی‌با بحث جهانی شدن، منطقه‌گرایی که به‌دو نوع منطقه‌گرایی قدیم و جدید تقسیم می‌شود نیز به‌صورت فزاینده‌ای مورد توجه مناطق مختلف جهان قرار گرفت. شواهد نشان می‌دهد که در منطقه‌گرایی موج اول منطقه‌گرایی با تأکید بر بعد اقتصادی و فنی به‌عنوان یک سازوکار دفاعی برای احیای وابستگی به اقتصاد بین‌المللی برآورد می‌گردد. اما بسیاری از پژوهشگران منطقه‌گرایی نوین بر این باورند که در عمل منطقه‌گرایی بسیار چندجانبه‌تر و چند بعدی‌تر از گذشته است. دولت‌ها این‌گونه تلاش‌های منطقه‌گراییانه می‌شوند بدون اینکه احساس کنند در چنین فرآیندی ممکن است آنها در تقابل با یکدیگر بوده یا این تلاش‌ها در تناقض با یکدیگر باشد. منطقه اوراسیا و آسیای مرکزی نیز از جمله مناطقی است که تحت تأثیر این موضوع قرار گرفته است و گام‌هایی در جهت تحقق همکاری منطقه‌ای در آن برداشته شده است. کشورهای این منطقه به همکاری در رویکرد متفاوت دارند. یکی رویکرد منطقه‌گرایی درونگر که مبتنی بر اولویت همکاری‌ها میان کشورهای درون منطقه است و دیگری رویکرد فرامطقه‌ای و درونگرایی که مبتنی بر اولویت همکاری با کشورهای خارج از منطقه است. به‌همین ترتیب یکی از الگوهای موفق سازمان‌های منطقه‌ای در آسیای مرکزی با اوراسیا، همین سازمان همکاری شانگهای است.

اهمیت اوراسیا از مدت‌ها قبل و از زمان هارولد مک‌کیندر، استراتژیست انگلیسی و بنیانگذار نظریه «قلب جهان» برای متفکران استراتژیک شناخته شده است. همچنین در دوران معاصر نیز برژینسکی، مشاور اسبق امنیت ملی ایالات متحده اوراسیا را به‌عنوان «صفحه‌شطرنج» توصیف کرد و گفت قدرتی که بر اوراسیا تسلط داشته باشد دو سوم پیشرفته‌ترین مناطق مولد از نظر اقتصادی جهان را کنترل خواهد کرد. منظور از اوراسیا نیز یک مفهوم ژئوپلیتیکی قاره‌ای است که همکاری سیاسی و اقتصادی بین دولت‌ها و ملت‌ها و اقیانوس اطلس تا اقیانوس آرام را تقا می‌دهد و شمالی‌اطلس آرام و هند هم‌مرز است.

شانگهای، سد مقابل یکجانبه‌گرایی آمریکا

سازمان همکاری شانگهای به‌عنوان یک واحد سیاسی اقتصادی و امنیتی برای گسترش نفوذ و اعتبار خود نیازمند ائتلاف‌سازی خارج از حوزه جغرافیایی تعریف شده برای این سازمان و حتی فراتر از اهداف تعیین شده برای آن است. زیرا هم‌زمان آمریکا پس از فروپاشی شوروی و در پی جنبه‌گرایی روی آورده و از آن به‌هر نحوی برای عدم حضور یک قدرت رقیب همسطح به یک تأمین منافع خود بهره می‌گیرد. این عامل نیاز به نوعی‌وزنه‌تعادل در مقابل این کشور یک‌جانبه‌گرا را افزایش داده است وسازمان شانگهای در عمل تلاش می‌کند تا تحد مسکن نفوذ ایالات متحده را تحدید نماید. در منشور سازمان همکاری شانگهای نیز آمده است که اعضا باید تمام تلاش خود را در جهت گسترش امنیت جهانی، مکانیسم تصمیم‌گیری جمعی و دموکراتیزه کردن روابط بین‌الملل متمرکز نمایند.